

Instanța de fond: judecătoria Centru, mun.Chinău (judecător:E.Palamciuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători:N.Cernat, A.Pahopol, A.Gavriliță)

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Î N C H E I E R E

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

25 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, în componența:

Președinte, judecător

Judecători:

Svetlana Novac

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Alexandrușchina Tatiana împotriva deciziei din data de 27.03.2014 a Curții de Apel Chișinău

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Alexandrușchina Tatiana privind încuviințarea adopției

c o n s t a t ă :

La data de 22.03.2013 Alexandrușchina Tatiana a depus în instanța de judecată cerere privind încuviințarea adopției. În motivarea acțiunii s-a indicat că, din data de 15.06.2012 este luată la evidența organelor de tutelă ca persoană care solicită adopția unui copil. Prin decizia nr.037 din data de 09.11.2012 a Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului mun.Chișinău, i-a fost încredințat pe un termen de trei luni copilul Rotari Adrian – a.n.27.08.2010, care era plasat în Centrul de Plasament și Reabilitare pentru copii de vîrstă fragedă din mun.Chișinău. Timp de o lună, în baza permisului de vizită, a vizitat copilul în Centrul de Plasament. În această perioadă, indică reclamanta, s-a format un atașament între ea și copil. Din data de 09.11.2012, copilul se află la domiciliul reclamantei, fiind monitorizat lunar de către Direcția pentru protecția dreptului copilului, cu întocmirea rapoartelor corespunzătoare. A mai indicat reclamanta în cererea de chemare în judecată că, din momentul încredințării copilului, a manifestat față de acesta grijă ca un părinte, între ei s-a stabilit o legătură și copilul o recunoaște ca mamă. Indică reclamanta că, dorește să ofere copilului educația, grija corespunzătoare ca într-o familie, iar copilul să se bucure de o copilărie fericită. A solicitat încuviințarea adopției copilului minor Rotari Andrei – a.n.27.08.2010 cu schimbarea numelui în Alexandrușchin.

Prin hotărîrea din data de 30.04.2013 a judecătoriei Centru, mun.Chișinău, cererea Tatiane Alexandrușchina a fost admisă și a fost încuviințată adopția

copilului minor Rotari Andrian – a.n.27.08.2010 cu schimbarea numelui din ”Rotari” în ”Alexandrușchin”.

Prin decizia din data de 01.08.2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului mun.Chișinău și Procuratura Centru, mun.Chișinău, a fost anulată hotărîrea din data de 30.04.2013 a judecătoriei Centru, mun.Chișinău, fiind pronunțată o nouă hotărîre prin care cererea Tatiane Alexandrușchina Tatiana a fost respinsă.

Prin decizia din data de 04.12.2013 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Alexandrușchina Tatiana a fost admis, a fost casată decizia din data de 01.08.2013 a Curții de Apel Chișinău și restituită pricina la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din data de 27.03.2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului mun.Chișinău și Procuratura Centru, mun.Chișinău, a fost anulată hotărîrea din data de 30.04.2013 a judecătoriei Centru, mun.Chișinău, fiind pronunțată o nouă hotărîre prin care cererea Tatiane Alexandrușchina privind încuviințarea adopției a fost respinsă.

La data de 07.05.2014, Alexandrușchina Tatiana a depus recurs împotriva deciziei din data de 27.03.2014 a Curții de Apel Chișinău. În motivarea recursului s-a indicat că, decizia este arbitrară, nefondată și ilegală.

A mai indicat reclamanta că, probele suplimentare anexate la materialele dosarului civil, invocate de intimați sunt declarative, artificiale, care au fost combătute în cursul examinării fondului pricinii, însă care au fost interpretate eronat și superficial de instanța de apel.

A mai indicat recurenta că, decizia recurată nu corespunde normelor de drept și nu răspunde în mod sigur și expres la toate obiecțiile formulate și încalcă indicațiile date de Curtea Supremă de Justiție în decizia din 04.12.2013.

De asemenea a indicat recurenta că, instanța de apel greșit și-a fundamentat concluzia de respingere a cererii apreciind ca fiind confirmat faptul aplicării a violenței față de copil și neglijența în educarea lui. Chiar dacă, organele procuraturii au ajuns la concluzia privind lipsa vinovăției recurente în aplicarea violenței față de copilul adoptat Rotari Andrian.

A mai menționat recurenta că, Curtea de Apel Chișinău, din motive necunoscute nu a atras atenția asupra faptului că, Curtea Supremă de Justiție a evidențiat prin decizia din 04.12.2013 că, la rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de toate probele la dosar și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil. Instanța de apel, nu a administrat totalitatea probelor de o semnificație distinctă, în pofida caracterului specific al cauzei de încuviințare a adopției și situației psihologice vulnerabile a copilului Rotari Andrian, abandonat de către mama biologică și supus procedurii de adopție. Ori, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a evidențiat că, instanța de apel prin decizia din 01.08.2013 a calificat ca fiind semnificative explicațiile martorului Melnic Galina, conform cărora recurenta avea un comportament agresiv față de copil, striga și utiliza vorbe ofensive

și necenzurate în adresa copilului, în situația în care contrar normelor procedurale în vigoare martorul respectiv nu a fost audiat în cadrul ședinței de judecată, explicațiile menționate fiind adresate Comisarului CP Buiucani. Chiar în aceste condiții, intimații nu au avut posibilitate juridică de a chema în judecată, pentru audiere legală a martorului principal - Melnic Galina, care nu a dorit să vină, iar Curtea de Apel Chișinău a trecut cu vederea posibilitatea de a aduce silit sau sub sancțiune martorul dat. Mai mult ca atât, declarațiile martorului Melnic Galina sunt în contradicție cu declarațiile martorului Artenco Liuba.

De asemenea, a indicat recurenta că, instanța de apel a trecut cu vederea faptul că, recurenta se afla la evidența autorității tutelare, drept persoană care solicită adopția unui copil și în baza permisului de vizită, a vizitat copilul în Centrul de Plasament și între ei s-a format un atașament pe parcursul unui an. Iar, luarea copilului din familie fără a invoca probe, a cauzat suferințe semnificative minorului și recurente.

A mai menționat recurenta că, reprezentantul Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului, Ionașcu Ina, în ședința de judecată la instanța de fond, a susținut integral cererea sa cu privire la încuviințarea adopției copilului, la fel și reprezentantul Procuraturii Centru mun.Chișinău.

De asemenea a indicat recurenta că, instanța de fond cert a constatat că, întrunește condițiile în vederea încuviințării adopției, avînd loc de trai, lucru și aptitudini morale în acest sens.

Totodată, indică recurenta că, procedura prealabilă de adopție a fost respectată de părți întru totul. Motive nu au existat pentru retragerea încuviințării adopției, iar dacă Direcția constata aplicarea violenței în familie sau alte circumstanțe, era în drept să înainteze cerere privind decăderea din drepturile părintești. Astfel, indică recurenta că, în mod eronat s-a invocat aplicarea violentei în privința minorului Rotar A., făcîndu-se trimitere la pornirea cauzei penale nr. 2013038084 din data 28.05.2013 de Procuratura Buiucani, mun. Chișinău, în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) Cod penal al RM, care însă a fost încetată în baza ordonanței de clasare a cauzei penale adoptate din 31.10.2013.

Mai mult ca atât, indică recurenta că, raportul de constatare medico legală și explicațiile expertului pot fi interpretate diferit, în dependență de stare și emoții, deoarece nu conține concluzii despre sursa leziunilor și nu poate avea o forță probatorie mai superioară decât celelalte probe din dosar, cărora instanța de judecată le-a dat o apreciere greșită, sau nici nu s-a expus, plasând la bază același raport și explicațiile expertului, interpretate eronat.

A mai indicat recurenta că, instanța de apel nu s-a expus asupra unor probe cum sunt: certificatul nr.174 din 12.02.2014 eliberat de IMSP AMT CMF nr.4 potrivit căruia s-a adevărit că, recurenta este sănătoasă, adecvată și nu este la evidență psihiatrică; caracteristica eliberată de Grădiniță Creșa, semnată de directoare și educatoare, potrivit căruia copilul la început era dezorganizat, agitat, agresiv, iar după primul contact cu mama adoptivă s-a schimbat pozitiv; fișa medicală de ambulator a minorului din Grădiniță Creșa nr.1/10 potrivit căruia copilul este normal dezvoltat pentru vîrsta lui; certificatele eliberate privind starea psihologică a

recurente; ordonanța de clasare a cauzei penale.

Indică recurenta că, Colegiul Curții de Apel Chișinău a manifestat o atitudine degradantă prin concluzia că, recurenta are vîrsta de 47 de ani, nu are copii, de 10 ani locuiește singură, are un mod de viață constant și netulburat, liniștită, greu de schimbat. Ori, vîrsta maximă pentru adoptator, conform prevederilor legale este de 48 ani.

A mai indicat recurenta că, anume motivul pentru care nu are copii a determinat-o să adopte un copil din orfelinat, pentru a acorda o familie sănătoasă unui copil minor și de a satisface cerințele materne. Totodată, la dosar a anexat certificatul medical, privind cauza imposibilității de a avea copii, fapt ce nu permite instanței de apel să limiteze dreptul la familie, garantat de CEDO.

Analizând modul în care recurenta și-a exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, Colegiul consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

Potrivit art. 437 alin.(1) lit. f) CPC „*cererea de recurs trebuie să conțină, printre altele, esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate*”. Totodată, participanții la proces sunt în drept să declare recurs numai în cazul în care invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) sau (4) CPC. Astfel, recursul împotriva deciziilor instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Colegiul constată că argumentele invocate de recurent în cererea de recurs vizează temeinicia deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond și ar putea fi încadrate temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) CPC, aplicabil doar procedurii de apel. Asemenea temei nu se regăsește în art. 432 CPC aplicabil recursului.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cu referire la argumentul recurente privind aplicarea eronată de către instanțele judecătorești inferioare a normelor de drept material, Colegiul menționează că în cererea de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă. Colegiul reține că acest argument al recurente poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Alexandrușchina Tatiana nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) CPC și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se recunoaște inadmisibil recursul declarat de Alexandrușchina Tatiana împotriva deciziei din data de 27.03.2014 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecător

Svetlana Novac

Judecători:

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală